

Для вас, вчителі літератури!

Високе світло імені та слова

розробки уроків за творчістю Лесі Українки :
до 150-річчя від дня народження поетеси

Шановні освітяни! З цього року наша бібліотека переформатовує видання «Європейські стандарти в освіту України». Для вас ми вирішили готувати тематичні добірки матеріалів з методики викладання предметів певної тематики. Перша наша добірка уроків та сценаріїв для вчителів української літератури – за творчістю Лесі Українки й присвячується її 150-річному ювілею.

- Ваші враження і відгуки надсилайте за адресою:

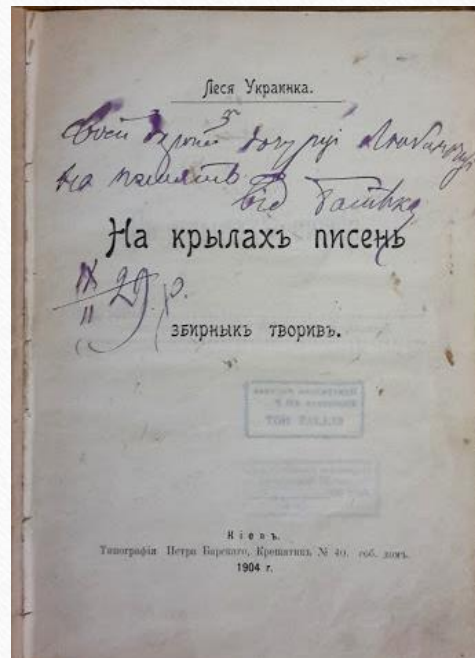
- bbf@library.ck.ua

- 25 лютого 2021 року виповнюється 150 років від дня народження Лесі Українки.
- Лариса Петрівна Косач. Окраса і гордість української нації, одна з фундаторів новітньої української літератури. Отримавши лише домашню освіту, мала енциклопедичні знання, постійно займаючись самоосвітою. Добре знала багато мов. Кохалася в музиці, особливо органній, була першорядною піаністкою. Вражає розмаїття її зацікавлень – поезія, проза, літературна критика, публіцистика, історія, етнографія і фольклор, музикознавство й драматургія.
- Творчий набуток Лесі Українки в усьому невичерпний і неосяжний. За сміливість думки й глибину поглядів, за громадянську мужність і суворе подвижництво Лесю Українку в різний час називали по-різному. То вона була Жанна д'Арк української поезії та дочка Прометея, то ніжна, блакитноока Леся і поетеса поступових ідей. Але її істинне ймення – геніальна дочка України! Своєю винятковістю і своєю звичайністю, своїм великим ім'ям **«Леся Українка»** вона нам, українцям, і досі торує дорогу до самих себе: до мови, до родини, до рідної землі, до України!
- Добірка уроків та сценаріїв допоможе вчителю поглибити знання учнів про життя та творчість Лесі Українки, навчать вміння слухати і милуватися художнім словом поезії, розвивати читацьку самостійність і естетичні смаки, почуття прекрасного, сприятимуть вихованню патріотичних почуттів.

Титульний аркуш збірки вибраних поезій Лесі Українки «На крилах пісень» (Київ, 1904 р.) з дарчим написом поетеси для Бориса Грінченка (12.10.1904 р.)

Леся Українка. Життєвий і творчий шлях. Драматична спадщина. Роль родини, культурного оточення й самоосвіти у формуванні світобачення письменниці. Збірка поезій «На крилах пісень», її висока оцінка І. Франком. Основні цикли поезій. Неоромантизм як основа естетичної позиції : [розробка уроку ; 10 кл.]
// Українська мова та література. – 2019. – Груд. (№ 12). – С. 20–27.

[Завантажити урок за посиланням](#)

- ✓ [Перегляд фільму „Леся Українка”](#)
- ✓ [Перегляд лайфхаку „Готуємось до ЗНО. Леся Українка”](#)

Аудіослухання поезій:

- ✓ [„Сторононько рідна! Коханий мій краю!”](#)
- ✓ [„Хто вам сказав, що я слабка...”](#)
- ✓ [„Мріє, не зрадь”](#)

Клепач, Т. М. Ні! Я жива! Я буду вічно жити! : урок-дослідження за творчістю Лесі Українки : [конспект уроку] / Клепач Т. М. // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2020. – № 25/27. – С. 32–39.

[Завантажити урок за посиланням](#)

Ні! я жива!
Я буду вічно жити!
Я в серці маю те,
що не вмирає...

Леся Українка

Радецька, Т. Леся Українка. Мужність і сила духу поетеси. Гармонійне єднання людини з природою у поезії «Давня весна» : [розробка уроку] / Тетяна Радецька // Українська мова і література в школах України. – 2020. – № 10. – С. 27–30.

[Завантажити урок за посиланням](#)

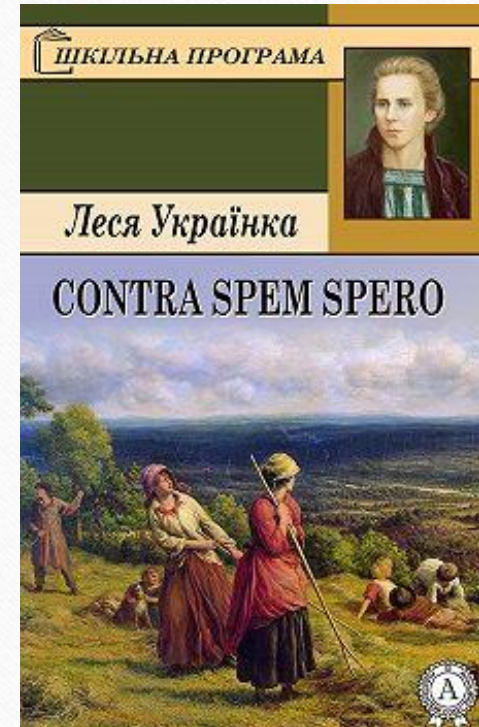
✓ [Прослуховування аудіозапису вірша „Давня весна”](#)

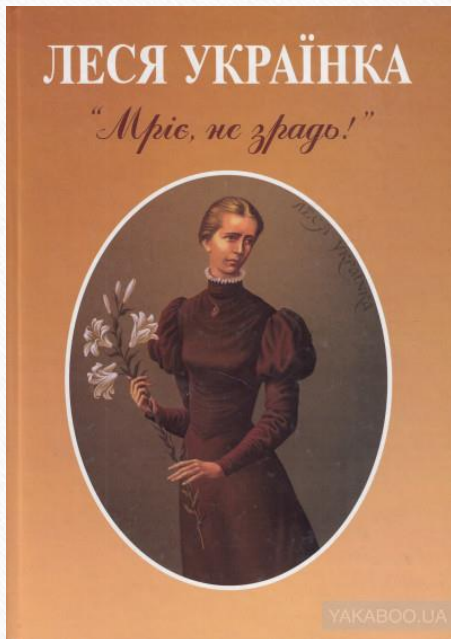

Contra spem spero! Лесі Українки як світоглядна декларація сильної, вольової особистості. Символічність, романтичні образи, прийом контрасту. Призначення поета й поезії у вірші «Слово, чому ти не твердая криця...» : [розробка уроку ; 10 кл.] // Українська мова та література. – 2019. – Груд. (№ 12). – С. 28–30.

[Завантажити урок за посиланням](#)

- ✓ [Прослуховування аудіозапису поезії „Contra spem spero!”](#)
- ✓ [Перегляд онлайн-уроку „Готуємося до ЗНО. Леся Українка”](#)

Відданість своїм мріям, наполегливе прагнення до мети у вірші Лесі Українки «Мріє, не зрадь». Зображення повені людських почуттів у вірші «Стояла я і слухала весну..»: [розробка уроку ; 10 кл.] // Українська мова та література. – 2019. – Груд. (№ 12). – С. 31–33.

[Завантажити урок за посиланням](#)

- ✓ [Перегляд зоропоезії Лесі Українки „Мріє, не зрадь” на фоні музики](#)
- ✓ [Прослуховування аудіозапису вірша „Стояла я і слухала весну...”, покладеного на музику](#)

ЛЕСА УКРАЇНКА

ЛІСОВА ПІСНЯ

Драма-феєрія Лесі Українки «Лісова пісня», її фольклорно-міфологічна основа, художні особливості : [розробка уроку ; 10 кл.] // Українська мова та література. – 2019. – Груд. (№ 12). – С. 34–37.

[Завантажити урок за посиланням](#)

- ✓ [Перегляд уривків з фільму „Лісова пісня”](#)
- ✓ [Прослуховування „Лісової пісні” у виконанні народної співачки України Ніни Матвієнко](#)

Символічність образів Мавки й дядька Лева – уособлення духовності й краси. Природа і людина у творі : [розробка уроку ; 10 кл.] // Українська мова та література. – 2019. – Груд. (№ 12). – С. 38–40.

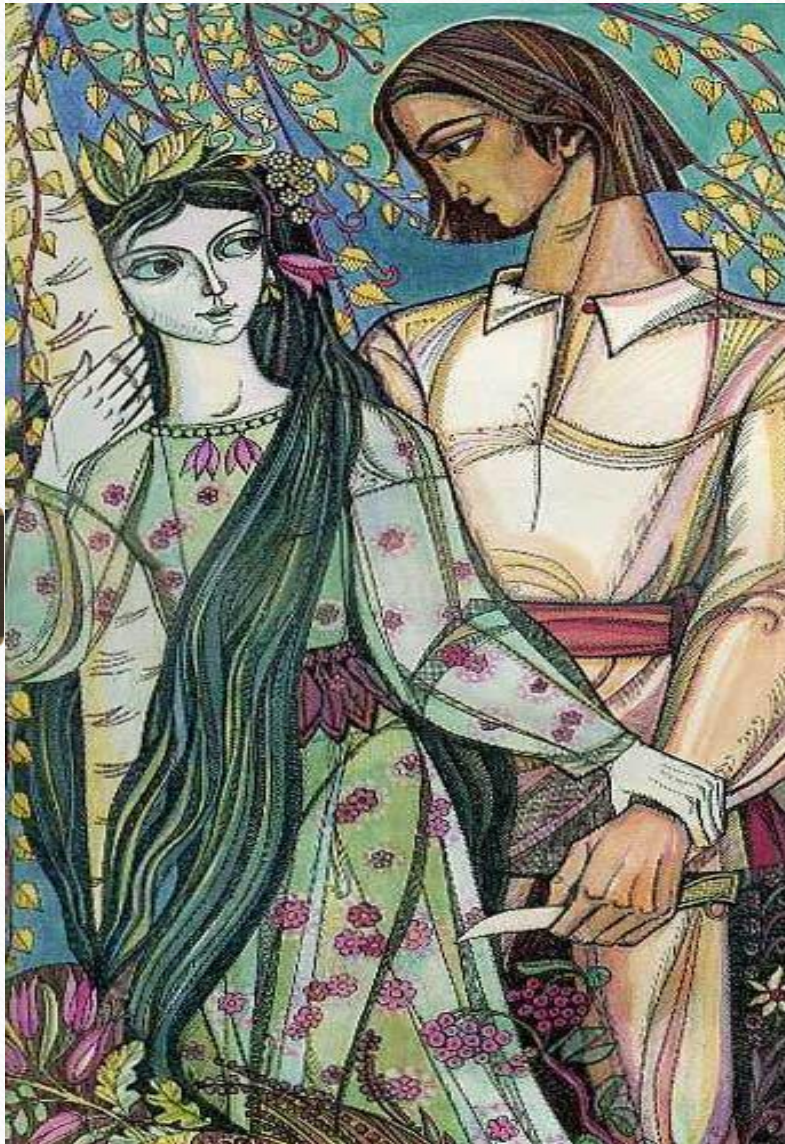
[Завантажити урок за посиланням](#)

Мати Лукаша й Килини – антиподи головної героїні Мавки в драмі-феєрії Лесі Українки «Лісова пісня». Симбіоз духовності і прагматизму в образі Лукаша у творі : [розробка уроку ; 10 кл.] // Українська мова та література. – 2019. – Груд. (№ 12). – С. 41–44.

[Завантажити урок за посиланням](#)

- ✓ [Перегляд уривку з фільму, де мати шкодує, що змусила сина одружитися з Килиною](#)

Неоромантичне ствердження духовної суєтності людини, її творчих можливостей. Конфлікт між буденним життям і високими пориваннями особистості, дійсністю і мрією. Кохання Мавки й Лукаша як розквіт творчих сил людини : [розробка уроку ; 10 кл.] // Українська мова та література. – 2019. – Груд. (№ 12). – С. 44–48.

[Завантажити урок за посиланням](#)

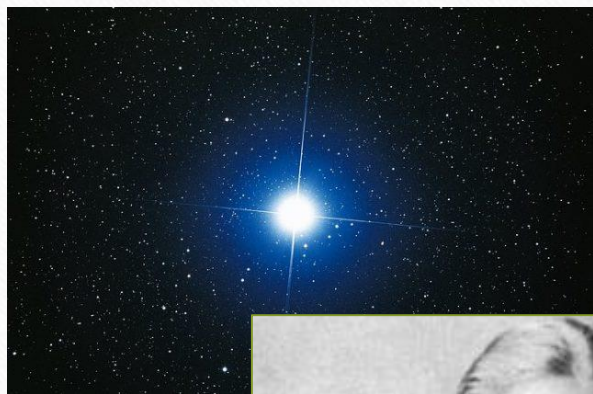
✓ [Перегляд уривку з фільму \(розмова матері Килини й Мавки\)](#)

Урок позакласного читання. Леся Українка. «Бояриня» :
[розробка уроку ; 10 кл.] // Українська мова та
література. – 2019. – Груд. (№ 12). – С. 49–51.

[Завантажити урок за посиланням](#)

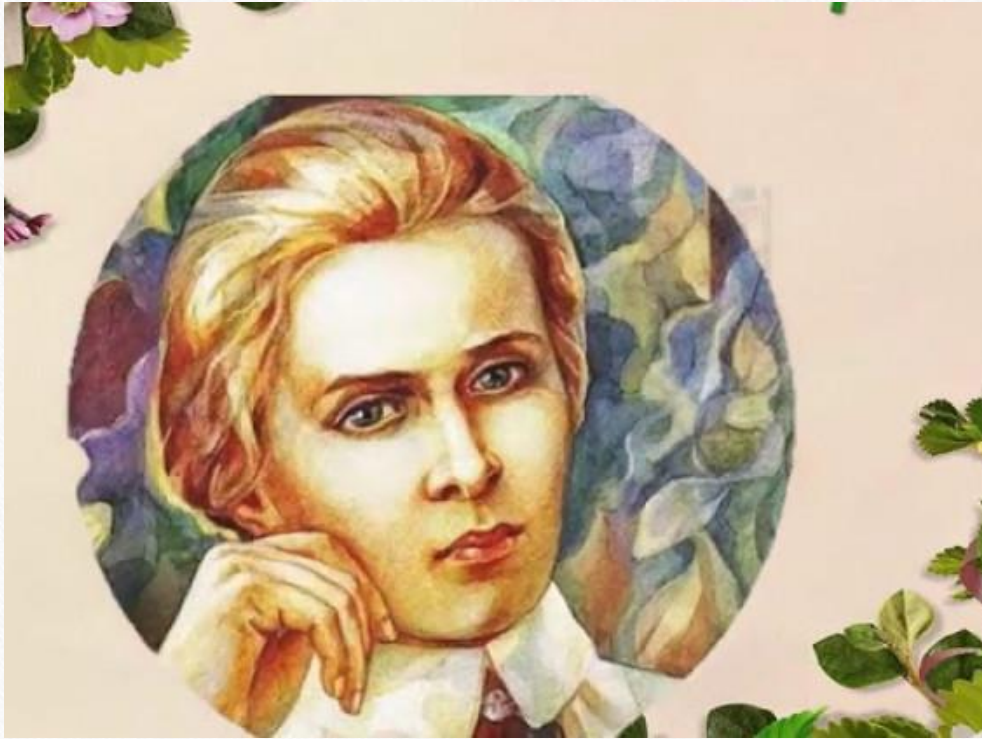
- ✓ [Перегляд відео „Період Руїни”](#)
- ✓ [Слухання аудіокниги \(початок твору „Бояриня”\)](#)

Ясак, С. Талановиті люди, як зорі... : сценарій літературно-музичного вечора, присвяченого Лесі Українці / Світлана Ясак // Українська мова та література в школах України. – 2020. – № 12. – С. 38–44.

[Завантажити урок за посиланням](#)

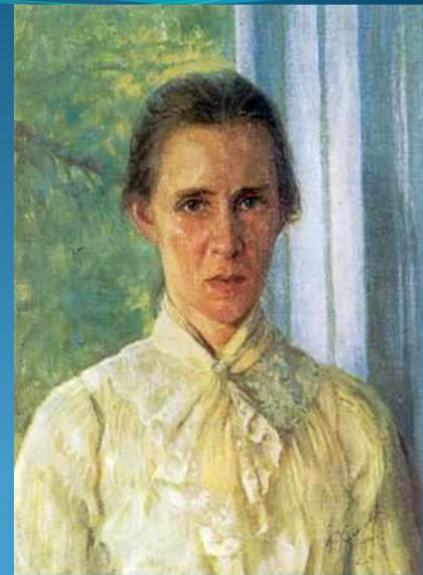
**Вона в віки майбутні йти повинна : [сценарій]
// Шкільна бібліотека. – 2016. – № 1. – С. 13–15.**

[Завантажити сценарій за посиланням](#)

Романовська, А. І. Нескорена українська душа : літературно-музична композиція до дня народження Лесі Українки / А. І. Романовська
// Вивчаємо українську мову та літературу. – 2016. – № 4/5. – С. 52–55.

[Завантажити сценарій за посиланням](#)

«Коли б треба було окреслити творчість Лесі Українки одним словом, - писав Максим Рильський, - то найвідповідніше слово було б - боротьба».

Безсмертна донька мудрого народу : [сценарій вечора до дня народження Лесі Українки] // Позакласний час. – 2016. – № 1. – С. 10–11.

[Завантажити сценарій за посиланням](#)

Новосад, Н. В. Шляхами долі Лесі Українки : [сценарій] / Н. В. Новосад // Позакласний час. – 2016. – № 1. – С. 13–14.

[Завантажити сценарій за посиланням](#)

Хто вам сказав, що я слабка,
що я корюся долі?
Хіба прремпить моя рука
чи пісня й думка кволі?
Ви чули, раз я завела
жалі та голосіння, –
то ж була буря весняна,
а не сльота осіння.

Леся Українка

Головій, Г. Д. «Ні! Я жива! Я буду вічно жити!» : літературно-музична композиція до дня народження Лесі Українки / Г. Д. Головій, О. В. Сметюх // Зарубіжна література в школах України. – 2015. – № 3. – С. 31–33.

[Завантажити сценарій за посиланням](#)

Лесина любов

Хто не любить історії про кохання. Пристрасть, інтрига, самопожертва — ці почуття охоплювали у найрізноманітніші епохи. Пронизуючи століття, вони ставали історіями і легендами, за якими ховалися життєві долі простих і не дуже особистостей.

Про складну і загадкову історію кохання у житті великої письменниці і надзвичайно життєлюбної людини — Лесі Українки розповідає кандидат філологічних наук, доцент Черкаського національного університету імені Б. Хмельницького Інна Кошова.

Пані Інна люб'язно погодилась надати цей матеріал, який стане змістовним доповненням до уроків про життєвий та творчий шлях Лесі Українки.

[Дивитись фільм онлайн](#)

Презентацію підготували працівники
відділу наукової інформації та
бібліографії

Ваші враження і відгуки надсилайте за адресою:

bbf@library.ck.ua